

استاندارد نظارتی برای اعطای پروانه فعالیت بیمه

ترجمه: بهروز قزلباشی

رئیس اداره بودجه و حسابرسی بیمه مرکزی ایران

Ghezlbash490@yahoo.com

بین شرکتهای بیمه در بازار کمک مؤثری فراهم می سازد.

«اصول نظارتی بیمه» (استانداردهای درجه یک) شامل اصول کلی است که به عنوان ضمیمه همراه این استاندارد است و توسط (International

صدور پروانه فعالیت نقش مهمی در تضمین کارآیی و ثبات بازار بیمه ایفا می کند. برای حمایت از بیمه گذاران وجود شرایطی سخت برای تایید رسمی شرکتهای بیمه لازم است. همچنین اعطای پروانه فعالیت به حصول اطمینان از رقابتهای تجاری

می‌دهد، از این رو نقدینگی بالقوه آن نیز افزایش یافته و باعث تحقق برنامه ها شده واز این رو پیشرفت فنی را امکان پذیر می سازد. با جبران خسارت، ظرفیت تولید بالا رفته و در نتیجه از یکبارگی جلوگیری به عمل می آورد. بیمه‌های زندگی یک نقش اقتصادی مهم برای به جریان انداختن پس اندازهای اشخاص دارند.

صنعت بیمه در مقایسه با سایر بخشهای اقتصادی وضعیت خاصی دارد. در بسیاری از موارد بیمه‌گر در ازای حق بیمه ای که قبلاً دریافت کرده، فقط تعهدی برای آینده دارد که در صورت وقوع ادعایی برای خسارت، مبلغی بردارد. بنابراین بیمه‌گذار باید بتواند به توانایی بیمه‌گر در جهت حفظ این تعهد در زمان وقوع حادثه احتمالی، اعتماد کنند. قصور یک بیمه‌گر می‌تواند اثر منفی برای اقتصاد محسوب گردد. هر گونه اختلال در ارتباط بیمه‌گذاران و شرکتهای بیمه بر اعتماد عمومی در سیستم مالی، تأثیری گذارد.

نظارت از سوی دولت (حکومت) اطمینان می‌دهد که شرکتهای بیمه توانایی انجام وظایف خود در هر لحظه را دارند و منافع بیمه‌گذاران بطور کافی حفظ می‌گردد. روش اعطای پروانه فعالیت اولین گام بسوی دستیابی به این اهداف است و یکی از مهمترین عناصر سیستم نظارت بر شرکتهای

(Association of Insurance supervisors) اتخاذ شده است. چارچوب اصول کلی این استاندارد مشتمل بر الزاماتی است که باید توسط بیمه‌گری که بدنبال اخذ پروانه فعالیت است، رعایت شود همچنین مشتمل بر اصولی است که در ارتباط با مراحل صدور پروانه و تغییرات شرکتهایی است که قبلاً پروانه فعالیت گرفته اند. در برخی موارد استاندارد فراتر از آنچه می‌باشد که با «اخذ پروانه فعالیت» ارتباط پیدا می‌کند و ممکن است در آینده بوسیله استانداردهای جدید نظارتی مورد تجدید نظر قرار گیرند.

این استاندارد با جنبه‌های احتیاطی اعطای پروانه فعالیت سروکار دارد. هر چند ممکن است سایر جنبه‌ها نیز در فرآیند اعطای پروانه فعالیت در نظر گرفته شوند و کلاً با این استاندارد بی‌ارتباط باشند.

IAIS اذعان می‌دارد کشورهای عضوی که دارای قانون، ساختار نظارتی و ناظران متفاوتی هستند، به انطباق با این استاندارد در حوزه خاص فعالیت خود نیاز دارند.

بخش اول: مقدمه

آماده سازی و ایجاد بیمه خصوصی فعالیت اقتصادی بسیار مهمی محسوب می‌شود. به عنوان مثال بیمه توانایی اعتباری یک شرکت را افزایش

بیمه بشمار می‌رود. اگر روش صدور پروانه و نظارت بر بیمه‌گران طبق استانداردهای مورد قبول بین‌المللی باشد، اعتماد به سیستم های نظارتی در سطح ملی و بین‌المللی رشد خواهد نمود. این اطمینان ممکن است منجر به شناخت دو طرفه سیستم شود و بر همین اساس آزادی در دستیابی به بازار را برای بیمه‌گران خارجی تسهیل نماید.

بخش دوم: تعاریف

تعاریف زیر برای اصطلاحات بکار رفته در این مقاله کاربرد دارد:

شعبه: بخشی از یک شرکت که به صورت یک واحد قانونی جداگانه تأسیس نشده است بلکه در حوزه قضایی شرکت مادر تأسیس و فعالیت می‌نماید. ممکن است در برخی حوزه‌های قضایی، اشکال دائمی آن نیز وجود داشته باشد.

قوانین خدمات برون مرزی: مجموعه قوانین بیمه برای خدماتی که در یک حوزه قضایی غیر از حوزه قضایی داخلی ارائه می‌شود.

محلی / خارجی: در ارتباط با یک بیمه‌گر تعریف داخلی یا خارجی صرفنظر از کشور محل ثبت شرکت مادر به جایی اطلاق می‌شود که شرکت در آنجا به ثبت رسیده است.

حوزه قضایی محلی: محدوده‌ای است که یک بیمه‌گر در آنجا دفتر مرکزی دارد.

حوزه قضایی میزبان: محدوده‌ای است که بر اساس آن یک بیمه‌گر خارجی از طریق یک شعبه داخلی یا بر اساس خدمات ارائه شده بدون در نظر گرفتن شعبه داخلی، فعالیت می‌نماید.

ناظر محلی / میزبان: به ناظر بیمه‌ای در محدوده فعالیت میزبان اطلاق می‌شود.

حوزه قضایی: محدوده قانونی فعالیت در یک سرزمین با مجموعه قوانین بیمه داخلی آن سرزمین که با تأسیس و فعالیت شرکت بیمه مرتبط است، مربوط می‌شود. این سرزمین بعنوان یک معیار برای سرزمین ملی و در برخی اوقات بعنوان سرزمین ناظر بیمه‌ای بشمار می‌رود. قدر مسلم ممکن است سرزمین در داخل یک ایالت با یک ساختار فدرال باشد که به عنوان مثال می‌توان به ایالت‌های ایالات متحده آمریکا اشاره نمود.

مشارکت نسبی: مشارکت مستقیم یا غیرمستقیم یک یا چند زیر مجموعه بوسیله شخصیت قانونی یا عادی بوده که با حداقل X درصد سهم در شرکت یا همچنین بر اساس یک درصد قانونی به وجود می‌آید. یک مشارکت نسبی سهامدار را در اثرگذاری بر مدیریت شرکت توانایی می‌بخشد. میزان سهم شرکت بر اساس قانون داخلی تعیین می‌گردد (۱۰ یا ۲۰ درصد ارزش معمول سهام)

بخش سوم: اصول کلی اعطای پروانه فعالیت

در این مقاله پروانه فعالیت به اختیار انجام معاملات (بیمه) در بازار داخلی اشاره دارد که به موجب قانون داخلی:

- به عنوان معامله بیمه تعریف شده است

- بر اساس قراردادهای فی مابین شرکت و بیمه گذاران ارائه شده است و

- به وسیله مقام های مجاز ذیصلاح نظارت

می شود.

پروانه فعالیت فقط از سوی مقام رسمی برای انجام فعالیتهای بیمه ای در حوزه قضایی داخلی صادر می شود. این پروانه ربطی به مقررات عمومی تجارت یا اساسنامه شرکت ندارد.

بخش های بعدی به بیمه گران مستقیم مربوط بوده و ممکن است برای حق بیمه های قبولی واگذاری نیز کاربرد داشته باشد. اما به فعالیتهای بیمه ای بیمه گران اتکایی مربوط نمی شود. بهر حال این مقاله بجز شرکتهای داخلی برای بیمه گران خارجی که از طریق تاسیس شعبه یا ارائه خدمات فعالیت دارند، کاربرد دارد. این مقاله ارتباطی به مجوز اشخاص قانونی یا عادی (نمایندگان بیمه) ندارد. انواع شرکتهایی که باید پروانه فعالیت داشته باشند:

بیمه گران داخلی

موسسات قانونی که به فعالیت های بیمه مستقیم مشغول هستند، بر اساس قانون نظارتی بیمه مربوطه صرفنظر از ناحیه فعالیت شان بایستی دارای مجوز باشند.

بیمه گران خارجی

دو راه فعالیت برای بیمه گران خارجی وجود دارد:

الف) بوسیله یک شعبه داخلی (محلی)

ب) براساس خدمات

طبق مقررات اگر فعالیت بیمه بوسیله هر یک از دو روش بالا صورت پذیرد، پروانه فعالیت بایستی توسط ناظر بیمه کشور میزبان صادر شود. بهر حال ممکن است یک بیمه گر خارجی فقط اجازه فعالیت یکی از دو روش فوق را از طریق ایجاد شعبه در بازار داخلی داشته باشد. قبل از گرفتن یک پروانه فعالیت ناظر بیمه ای داخلی بایستی حداقل مدارک شامل موارد زیر را تهیه نماید:

- نام و آدرس محل تاسیس شرکت

- انواع فعالیت بیمه ای که شرکت پیشنهاد

طرح آنها را داده است

- تاییدیه از ناظر بیمه داخلی که شرکت واقعا

توانایی انجام انواع فعالیت بیمه مورد نظر را

دارد.

- همچنین در مورد شرایط فعالیت به روش منظور شده در پاراگراف (۹-الف) فوق الاشاره نام، آدرس، پروانه و اختیار نماینده در حوزه فعالیت میزبان منظور شده باشد. ممکن است التزامات صدور پروانه فعالیت بیمه‌ای در "بخش چهارم" پایین در زمان مقتضی صورت گیرد.

همچنین در نظر گرفتن اصل ۳ از اصول قابل استفاده برای نظارت بر بیمه گران خارجی، گروه‌های بیمه و موسسات بیمه بین المللی که در سال ۱۹۹۷ توسط IAIS منتشر شده است، مفید است. ممکن است یک شرکت بیمه خارجی بدون اخذ پروانه فعالیت از ناظر بیمه داخلی اجازه فعالیت یابد. بطور نمونه، موافقت های دو یا چند جانبه در جایگاهی قرار گیرند که اطمینان دهند:

- نظارت بیمه‌ای در حوزه قضایی داخلی خود شرکت صورت گیرد و حوزه قضایی میزبان آن را کافی بداند

- به دلیل عدم رعایت مقررات قانونی در حوزه قضایی میزبان مورد تحریم واقع شود

شرکتهای تابعه شرکتهای خارجی

شرکتهایی که طبق قوانین داخلی تاسیس شده اند ولی بصورت جزئی یا کلی شرکتهای تابعه محسوب می شوند، باید همان شرایط و نیازهایی را برآورده سازند که بیمه گران داخلی می پذیرند.

فعالتهای بیمه ای

"معاملات بیمه‌ای" در این مقاله به معنای برخی فعالیتها هستند که بر اساس قوانین داخلی "بیمه‌گری" نامیده می‌شوند. واضح است که اختلاف معانی فعالیتهای بیمه ای می تواند مشکلات نظارتی بویژه در فعالیتهای بین المللی ایجاد کند.

فرق بین بیمه و خدمات تامین اجتماعی

این مقاله شرکتها و انواع فعالیتهای تجاری که بخشی از سیستم تامین اجتماعی است را در بر نمی گیرد. با این حال ممکن است در برخی مناطق برای مردم به جای پوشش سیستم تامین اجتماعی با انعقاد یک قرارداد بیمه جایگزینی (مثل حقوق بازنشستگی) پوشش حمایتی ایجاد گردد. این مقاله بیشتر با بیمه های جایگزینی و بیمه های تخصصی اجتماعی و یا با ماهیت اجباری (همچون بیمه درمانی، بیمه شخص ثالث برای وسایل نقلیه موتوری و بیمه عمر اشخاص) سروکار دارد.

معاملات بیمه‌ای که ممکن است پروانه داده نشود

ممکن است شرکت‌های (تعاونی) مشارکتی کوچک که فعالیت‌هایشان به یک سطح جغرافیایی مشخص و یا تعداد خاصی از بیمه‌گذاران و انواع خاص (سرمایه فوت و بیمه دام) محدود می شود، در برخی حوزه‌های قضایی پروانه داده نشود. در حقیقت در

دامنه پروانه فعالیت

در خصوص معاملات بیمه‌ای: نظر به اینکه کاربرد پروانه فعالیت براساس داشتن اطلاعات انواع فعالیتهای هدف‌گذاری شده است، پروانه فعالیت بایستی بر اساس اطلاعات موجود انواع بیمه‌هایی که قرار است اجرا شوند، رده بندی و اعطا شود. در مورد رده بندی انواع بیمه قانون داخلی می‌بایست طبقه بندی فعالیتهای بیمه را به انواع و طبقات مختلف بیمه‌ای (حداقل زندگی و غیرزندگی) تقسیم کند. برای این موضوع می‌توان بر رده بندی پذیرفته شده بین‌المللی (طبقه بندی OECD) استناد کرد.

با در نظر گرفتن دوره زمانی: یک پروانه فعالیت بایستی در اصل برای یک دوره نامحدود اعتبار داشته باشد. با توجه به اینکه ماهیت بیمه ماهیت بلند مدت بیمه‌ای است، ادامه فعالیت‌های موجود و فعالیت‌های جدید شرکت بیمه براساس طرح‌های جدید گسترش می‌یابد.

بخش چهارم: الزامات صدور پروانه فعالیت

ملاحظات اولیه

فعالتهای یک شرکت بیمه در بیمه‌های زندگی بعد از ثبت اعتبار خواهد داشت و لازم است ثبت کامل شده باشد. در طول جریان کار ثبت شرکت تحت شمول نظارت مداوم قرار می‌گیرد.

این شرکتها موارد بیمه شده از سقف معینی تجاوز نمی‌کند و خسارت در قالب کمک جبران و براساس تفکر همکاری و مشارکت پرداخت می‌شود.

بیمه های مکاتبه ای

زمانی که قرارداد بیمه با یک بیمه گر در سایر حوزه های فعالیت منعقد می شود، ممکن است بیمه گر در کشوری که مشتری او حضور دارد مجوز فعالیت نداشته باشد.

خدمات بیمه ای که بوسیله پروانه فعالیت

بیمه گران داخلی ارائه نمی شود

برخی اوقات خیلی از ریسکهای ویژه و معین موجود در کشور بوسیله بیمه گران داخلی قابل پوشش نیست. در برخی موارد این موضوع به ریسکهای بزرگ و ویژه (همچون انرژی هسته ای ، حوادث طبیعی) و ریسکهای اشخاص خاص "غرامت حرفه ای" بستگی دارد.

برای این قبیل موارد که یک کم بیمه گری (کم بیمه شدن) وجود دارد، قوانین داخلی می تواند اجازه دهد این ریسکها بدون الزام به داشتن مجوز، توسط بیمه گران خارجی پوشش داده شوند. ممکن است قوانین داخلی باریبری دریاوسی و بیمه حمل و نقل هوایی تجاری کالاها را توسط بیمه گران خارجی بدون الزام به داشتن مجوز بیمه در گذرگاههای بین المللی اجازه دهد.

تخصص گرایی

یک شرکت که در بیمه های زندگی پروانه فعالیت دارد نباید در عملیات بیمه های غیر زندگی فعالیت نماید و بالعکس (اصول تخصص گرایی). مگر اینکه در این زمینه مقررات مشخصی وجود داشته باشد و مقام ناظر بیمه ای رضایت داشته و بتواند ریسکهای جداگانه هر دو اصل ثبات رویه و تسویه را پوشش دهد. به عنوان یک استثنا در اصل فوق می توان عملیات سایر طبقات بیمه های اشخاص (همچون حادثه و درمان) را با هم در بیمه های زندگی ایجاد نمود.

ممکن است شرکتها به هر دو نوع فعالیت مبادرت ورزند (شرکت های مختلط) که در این صورت آنها حسابهای جداگانه ای برای بیمه های زندگی و غیر زندگی نگهداری کرده و اقدامات لازم را برای مطمئن ساختن بیمه گذاران بیمه های زندگی انجام دهند بطوری که ضرری از بیمه های غیر زندگی متوجه آنها نشود و بالعکس.

تخصص گرایی مانع بدست آوردن سهام عمده یک بیمه گر زندگی توسط یک بیمه گر غیرزندگی نمی شود و بالعکس. با این همه قانون باید تصریح نماید ذخایر بیمه عمر و زندگی به شکلی کاهش نیابد که در انتظارات منطقی بیمه گذاران تاثیر گذارد.

مقرراتی که پیش شرط های اعطای یک پروانه فعالیت بودند، باید در تمامی مدت اجرای معاملات جاری مورد لحاظ قرار گیرد. این موضوع شامل کفایت سرمایه، شایستگی مدیران و صاحبان شرکت، کفایت بیمه اتکایی و غیره است. ناظر بیمه ای بایستی همیشه به اطلاعات لازم برای انواع فعالیت بیمه ای که انجام شده است، دسترسی داشته باشد.

شکل حقوقی و دفتر مرکزی شرکت

هر حوزه قضایی بایستی انواع شکل حقوقی شرکت را مشخص نماید. این صور قانونی بایستی ایجاد ثبات در شرکت را تضمین کند بطوری که به خوبی توانایی ایجاد پشتوانه مالی را داشته باشد.

قانون بایستی الزام کند محل دفتر مرکزی و نیز اداره مرکزی شرکت در حوزه قضایی داخلی که پروانه فعالیت صادر شده است، باشد.

هدف شرکت

شرکت های بیمه نبایست هر فعالیتی بجز آنچه به آنها مربوط می شود را برای اهداف فعالیت های بیمه ای خود قبول کنند، ممکن است عملیات تجاری غیر مرتبط با فعالیت های بیمه ای به عنوان یک استثناء در یک موقعیت محدود و مشخص اجازه داده شود.

هدف شرکت بایستی در اساسنامه مشخص شود.

حداقل سرمایه

یکی از مهمترین الزامات اخذ پروانه فعالیت ایجاد یک سرمایه در گردش آزاد و کافی است. این یک مبلغ ثابت خالص است که بوسیله ناظر بیمه‌ای یا مقررات مربوطه (حداقل سرمایه) تعیین می‌شود. مبلغ حداقل سرمایه بایستی انواع ریسک را برای پوشش در نظر بگیرد. اگر درخواست شرکت بر اساس چندین نوع بیمه معین پیشنهاد شود، برای طبقات اضافی به مبالغ بالاتری از مبلغ ثابت نیاز است.

حداقل سرمایه مورد نیاز نباید در صورت گسترش ریسکهای بیمه‌ای داخلی برای جبران خسارتی از پیش تعیین شده استفاده شود و نباید برای حداقل سرمایه تعهدی ایجاد شود و همچنین برای زیانهای پیش بینی نشده هر نوع پوششی، قابل دسترس باشد. هزینه‌های راه اندازی شرکت نباید بوسیله حداقل سرمایه پوشش داده شود.

اسناد و مدارک حداقل سرمایه را باید به ناظر بیمه‌ای ارائه کرد. اجزای تشکیل دهنده حداقل سرمایه بخشی از مستندات هستند.

قانون گذار می تواند برای تضمین حداقل سرمایه یک سپرده را در نظر بگیرد. شرکت فقط با

مصوبات قانونی مقام ناظر بیمه‌ای ملزم به خرج کردن این سپرده است.

برنامه تجاری

ناظر بیمه‌ای برنامه فعالیت شرکت بیمه را برای یک دوره سه ساله درخواست می‌کند این برنامه می‌بایست برای ناظر بیمه‌ای راضی کننده باشد. بطوریکه شرکت توانایی نگهداری یک وضعیت دقیق مالی داشته و در هر زمان از طول یک دوره یک ساله بتواند جوابگوی تعهدات خود باشد. برنامه فعالیت می‌بایست مشتمل بر اطلاعات و دلایل زیر باشد:

«نوع تعهداتی که شرکت در نظر دارد متقبل شود (بیمه زندگی) و انواع ریسکهایی که در نظر دارد تحت پوشش قرار دهد (بیمه غیر زندگی)

این اطلاعات برای تعیین منابع مالی مهم هستند به طوری که شرکت می‌بایست طی اولین سالهای فعالیت این شرایط را دارا باشد و نباید منحصر به رشته های بیمه‌ای مطابق با طبقه بندی داخلی باشد. در عوض می‌بایست ماهیت ریسک ها و اهداف شرکت را در جزئیات تشریح کند. شرکت می‌بایست اطلاعات را بر اساس آنچه مورد هدفش است برای عملیات بیمه اتکایی و رشته های بیمه تهیه نماید.

اصول اساسی خط مشی بیمه اتکایی شرکت

شرکت می‌بایست تشریح کند که چگونه و چه چیزی را در قراردادهای آتی اتکایی خود بیمه کند. موسسان محتاط می‌خواهند با شرکتهای بیمه اتکایی مذاکره کنند تا بتوانند یک برنامه را برای بیمه‌های اتکایی معرفی نمایند. ناظر بایستی شرکت بیمه اتکایی را برای داشتن تضمین کافی یا وثیقه‌های معتبر برای شرکت بیمه متقاعد سازد.

برآورد هزینه‌های راه اندازی و منابع مالی که برای این منظور بکار رفته است.

شرکت می‌بایست چگونگی ساختار مورد نیاز برای اداره کردن پرتفوی مورد انتظار از قراردادهای جمع‌آوری شده از کانالهای مختلف (همچون کارگزاران، نمایندگان و فروشگاههایی که محصول را معرفی می‌کنند) و محصولات پیشنهاد شده را تشریح کند.

شرکت باید اثبات کند منابع مالی مورد نیاز برای پیشرفت فعالیت بیمه‌ای و پوشش هزینه‌های راه اندازی را در اختیار دارد.

توسعه فعالیت بیمه‌ای برنامه ریزی شده و حدود توانگری مالی

شرکت باید حداقل برای سه سال نشان دهد که معاملات قطعی خود را توسعه داده و این کار را در قالب حسابهای نمونه سود و زیان ارائه دهد.

ترازنامه های خلاصه شده و وضعیت نقدینگی باید بر اساس همان مفروضات مربوط به حجم و ساختار معاملات، حق بیمه‌ها، کارمزدها، هزینه‌های اداری و هزینه‌های خسارت، درآمد سرمایه‌گذاری و مالیات در نظر گرفته شود.

ناظر می‌بایست توانایی ارزیابی برنامه‌ها را برای تعیین اینکه آیا اطلاعات بدرستی در اختیار قرار می‌گیرند را داشته باشند. افزایش در تعهدات مالی یا نقدینگی، یک روش متفاوت برای کسب حق بیمه‌ها، یا یک خط مشی متفاوت برای بیمه‌های اتکایی نیاز به بررسی مفروضات موجود دارد. ناظر ممکن است از اعطای پروانه فعالیت خودداری کند یا اعطای آن را به شرایطی معین مشروط کند. مثلاً با توجه به حداکثر مبلغی که شرکت بیمه برای هر ریسک نگهداری خواهد نمود.

صلاحیت مدیران و یا مدیران ارشد

مدیران یک شرکت بیمه بایستی دارای صلاحیت و شایستگی باشند. از آنجا که مشکلاتی که در یک شرکت بیمه وجود دارد اغلب ناشی از سوء مدیریت به لحاظ عدم شایستگی شخصی یا حرفه ای مدیران و یا سرپرستان مدیریتی است، بنابراین ناظر باید به دقت صلاحیت مدیران و مدیران ارشد را کنترل کند. برای این امر معیارهای زیر بایستی در نظر گرفته شوند:

الف) مدیران / مدیران ارشد، باید دارای صلاحیت حرفه‌ای باشند. صلاحیت حرفه‌ای نیازمند دانش نظری و عملی در بیمه و همچنین تجربیات مدیریتی است. چنانچه مدیر فعالیتی چندین ساله در یک شرکت بیمه مشابه از نظرنوع و اندازه داشته باشد، این نیازها را می‌توان برآورده شده فرض کرد. با این همه ممکن است اشخاص مورد نظر دارای سوابق مدیریتی بوده ولی دانش کارشناسی آنها خارج از صنعت بیمه بدست آمده باشد، به هر حال با این شرایط شخص می‌بایست مسئولیت قسمتهای مربوط را به عهده بگیرد. (بعنوان مثال مدیریت اطلاعات، پرسنلی، مالی و غیره)

ب) مدیران یا مدیران ارشد باید معتبر و حسن شهرت داشته باشند. اعتبار به شخصیت فرد برمی‌گردد. در تشخیص بعدی، ناظر می‌بایست مدارک و وقایعی که این واقعیت‌ها را اثبات می‌کند مبنای قرار دهد.

یک دلیل برای ابطال پروانه فعالیت این است که ناظر با پی بردن به حقایقی تشخیص دهد که آن شخص، شرکت بیمه را به روش مناسب اداره نخواهد کرد (داشتن سابقه کیفری بویژه برای جرائمی که در ارتباط با خدمات مالی، مشارکت در معاملات ناسالم، ورشکستگی ناشی از خیانت، فرار از مالیات)

ج) اگر در موارد خاص عملکرد مدیران ارشد (نماینده یک شعبه خارجی) بوسیله یک شرکت (شخص حقیقی) دیگر انجام شود نماینده آن شرکت بایستی مقررات اشاره شده در بند (الف) و (ب) بالا را رعایت کند.

برای اینکه توانایی ناظر در کنترل وضعیت‌های فوق ملاحظه شود، ممکن است متقاضی ملزم باشد برای مدیران یا مدیران پیشنهادی خود، سوابق کاملی که به امضاء آنها رسیده است را ارائه نماید.

این سوابق بایستی حاوی اطلاعات زیر باشند:

نام نام خانوادگی، تاریخ و محل تولد

آدرس محل زندگی و ملیت

مدارک تخصصی تحصیلی (آموزش حرفه‌ای

یا تحصیلی شامل تاریخ، مدارس، دانشگاهها، گواهینامه‌های تحصیلی)

عضویت در سازمانهای بین‌المللی

سوابق کامل حرفه‌ای (شامل نام همه کارمندان

برای ارتباط شخص با مشاغل قبلی)

نوع و مدت فعالیت‌های مربوط (اداره -

مسئولیتها)

درخواست دهنده بایستی اظهارنامه ای را که

تأیید می‌نماید مدیران یا مدیران ارشد پیشنهادی

اقدامات جنایی (سوء سابقه) نداشته‌اند را تهیه نماید.

همچنین ممکن است ناظر نیاز به اطلاعاتی برای

ارائه مشخصات خصوصی بیشتر مسئولیتهای حرفه‌ای اشخاص پیشنهاد شده داشته باشد. (با استفاده از پرسشنامه حرفه‌ای که توسط ناظر بیمه‌ای تنظیم شده است) نماینده قانونی یک شرکت خارجی بایستی الزامات فوق را رعایت نماید.

صلاحیت مالکان شرکت (کنترل سهامداران)

ناظر بایستی اسامی اشخاص قانونی اعم از حقیقی و حقوقی که مالک مستقیم یا غیر مستقیم شرکت درخواست دهنده هستند را بداند. ناظر بایستی متقاعد شود که آنها واجد شرایط لازم و مدیریت صحیح در شرکت بیمه هستند و قابل اطمینان می‌باشند.

اگر حقایق موجود در وضعیت‌های زیر، اثبات کند که سهامداران یک شرکت واجد شرایط نیستند پروانه فعالیت بایستی باطل شود:

- در یک وضعیت اقتصادی دشوار هستند.

- بطور مستقیم و غیر مستقیم در معاملات ناسالم درگیر شده اند که در صلاحیت آنها تأثیر دارد یا قصد سوء استفاده بیمه‌گر از اهداف ناسالم مشخص شود (پولشویی)

- ارتباطشان با شرکت متقاضی به گونه ای است که از نظارت موثر جلوگیری به عمل می‌آورد یا کلاً آن را میسر نمی‌سازد.

ضوابط مشابه به این موارد که تحت عنوان

«صلاحیت مدیران یا مدیریت ارشد» آمده بایستی برای کنترل قابلیت اعتماد افرادی عادی بکار برده شود. اگر اشخاص حقوقی مد نظر باشند، ناظر بایستی اختیار پرسش برای اظهار نظر در مورد گزارش حسابرسی و خلاصه دفتر ثبت تجاری آنها را داشته باشد. ناظر بایستی قدرت تبادل اطلاعات با سایر مقامات مجاز داخل و خارج از حوزه قضایی اش را داشته باشد با رعایت حداقل رابطه متقابل و الزامات محرمانه را رعایت نماید.

ناظر بایستی کنترل کند که ساختار گروه که درخواست کننده (متقاضی) یکی از بخشهای آن است، مشخص و شفاف است و وضعی وجود نخواهد داشت. ناظر بیمه ای بایستی اختیار داشته باشد که مانع ساختاری شود که از بررسی و نظارت موثر بر شرکت بیمه جلوگیری می‌نماید.

قراردادهای وابسته و انتقال وظایف به

خارج از گروه

ناظر بایستی قراردادهای مهم مرتبط بین شرکت بیمه و سایر شرکتها، واگذاری عملیات به سایر شرکتها، نفوذ در وضعیت های مالی شرکت یا سایر راههای مرتبط که بر نظارت موثر بیمه ای برای قبول درخواست ارائه شده اثر می‌گذارد را با الزامات نظارتی در نظر بگیرد. اگر اهداف ناظر بیمه ای در مفاد چنین قراردادهایی برآورده نشود و متقاضی

نتواند ایرادها را رفع و اهداف مورد نظر را جایگزین نماید، پروانه فعالیت می تواند باطل یا لغو شود.

ناظر بیمه ای می بایست انواع قراردادهای زیر را در نظر بگیرد:

الف) قراردادهای وابسته به طوری که یک شرکت سهامی مدیریت خود را به شرکت دیگری منتقل نموده و قصد داشته باشد منافع خود را به آن شرکت منتقل کند. نظارت ناظر می بایست به گونه ای باشد که ثابت نماید هیچ مداخله مستقیمی مانع از نظارت موثر نمی شود.

ب) قراردادهای مربوط به انتقال وظایف شرکت به غیر، به معنای انتقال وظایف معینی از شرکت به شرکت دیگر می باشد. (همچون مدیریت سرمایه گذاری، صدور، انفورماتیک، حسابداری و غیره) کما اینکه انتقال این وظایف به شرکتهای دیگری ضروری نبوده است.

ناظر بیمه ای می تواند عملکرد مربوط به قرارداد بیرونی را تحت یکی از روشهای زیر کنترل نماید:

- در ارتباط با وظایف منتقل شده شرکت متقاضی، هرگونه حق و حقوقی را در خصوص صدور روشها و اخذ اطلاعات محفوظ بدارد.

- ناظر بیمه دارای اقتدار لازم باشد به طوری که بتواند وظایف منتقل شده بیمه گر را طبق قوانین

و مقررات نظارتی بازرسی و کنترل نماید.

اگر وظایف به یک شرکت فرعی یا شرکت دیگری انتقال یابد و به عنوان بخشی از مجموعه محسوب شود، ناظر بایستی صلاحیت و اعتبار قراردادهای را مورد بررسی قرار دهد.

زمانی انتقال وظایف اصلی مربوط به بیمه (همچون هیات مدیره، حسابداری، پرتفوی مدیریتی و غیره) در یک حوزه قضایی دیگر قابل قبول خواهد بود که الزامات مندرج در پاراگراف (۴۶)- ب) فوق رعایت گردد. نظارت بر وظایف منتقل شده از طریق توافق و تفاهم با مقام مجاز بیمه آن حوزه معتبر است. قراردادهایی که متقاضی قصد دارد برخی خدمات را به سایر شرکتهای ارائه نماید بایستی کنترل و مشخص شود که آیا چنین خدماتی بخشی از این فعالیت اصلی بیمه هستند یا خیر؟ در مورد طرفین قرارداد که هر دو شرکت عضو یک گروه هستند می بایست الزامات مندرج در پاراگراف (۴۷) فوق رعایت گردد.

کنترل پوشش بیمه ای (محصول)

شرکت های بیمه ای نبایست بیش از نیازهای منطبق با طرح محصولاتشان خدماتی ارائه دهند. بهر حال ناظر می بایست اختیار داشتن اطلاعات دقیق از محصولاتی که قرار است در بازار ارائه شود را درخواست نماید. برای نمونه این اطلاعات

می تواند شامل طرح محصولاتی باشد که به تازگی اجازه ارائه در بازار را گرفته است. این موضوع به ناظر بیمه ای توانایی تشخیص ریسکها و رسیدگی به آنها را می دهد. می بایست تشخیص داده شود که مدیران صلاحیت مورد نیاز برای اداره چنین محصولاتی را دارا هستند یا خیر.

شرایط بیمه نامه

ممکن است اطلاعات محصول شامل شرایط عمومی بیمه نامه باشد که تقاضا برای آنها پیش تر و یا دیرتر و یا بصورت سیستماتیک ارائه شده است.

وجود ذخایر، این اطمینان را بوجود می آورد که پوشش ارائه شده بوسیله بیمه های اجباری (همچون تعهدات بیمه خودرو بیمه شخص ثالث) یا قراردادهای که زیر نظر سیستم تامین اجتماعی می توانند جایگزین پوشش شوند (بیمه جایگزینی)، کافی بوده و با قوانین حکومتی داخلی مربوط به این بخش های حساس، مطابقت دارند.

اساس برای محاسبه نرخ حق بیمه و ذخایر فنی

ناظر می بایست حق درخواست اطلاعات دقیق فنی برای محاسبه نرخ های حق بیمه و ذخایر فنی قابل استفاده را داشته باشد. محاسبه نرخ محصولات بیمه ای بر اساس اصول اکچوئری مهم است. ممکن است مبنای فنی برای همه محصولات

بصورت سیستماتیک کنترل شوند به ویژه اگر شرکت به تازگی در بازار بیمه شروع به فعالیت نموده باشد. در بیمه های زندگی (عمر) و بیمه های اجباری ناظر می بایست مبنای آماری و یا اصول عمومی محاسبات را پیشنهاد نمایند. ناظر می بایست از لحاظ فردی قدرت کنترل محاسبات نرخ حق بیمه ها و ذخایر فنی را داشته باشد یا از شخص دیگری که توانایی انجام آن را داشته باشد، کمک بگیرد تا به محض به خطر افتادن توانگری شرکت بیمه مداخله نمایند.

اساسنامه شرکت

اساسنامه شرکت بیمه می بایست به ثبت رسیده و به ناظر تسلیم گردد. ممکن است این اساسنامه توسط ناظر بیمه ای تهیه و صادر شود. اساسنامه می تواند شامل شرحی از انواع رشته های بیمه ای باشد که قرار است توسط بیمه گر ارائه شود و نیز می تواند دربرگیرنده اصول سرمایه گذاری و عملیات تجاری شرکت بیمه خواه به طور مستقیم و یا غیر مستقیم باشد. هدف از بررسی اساسنامه، بازبینی و کنترل این موضوع است که مقررات طبق قانون نظارت و مقررات شرکتی، اجرا می شوند.

اکچوئرها و حسابسان

اگر شرکتها به تعیین یک اکچوئر با مسئولیتهای خاص نیاز داشته باشند ناظر بیمه ای

بایستی موارد زیر را تأیید نماید.

الف) صلاحیت، مطمئن بودن و حسن شهرت شخصی که منصوب می شود تا جایی که به شخص اجازه داده وظایف خود را به طور کامل انجام دهد بایستی به تأیید ناظر بیمه ای رسیده باشد. اطلاعات باید بر اساس تجربه ها، صلاحیت و مطمئن بودن مدیران شرکت متقاضی جمع آوری شود.

ب) وضعیت این اشخاص در ارتباط با مدیریت شرکت بیمه: صرف نظر از اینکه اکچوئرهای کارمند شرکت هستند یا خیر می بایست از خارج از سازمان بوده و از قدرت کافی و مستقل برخوردار باشند و در حد اختیارات قانونی فعالیت نمایند.

اگر متقاضی به تأیید یک حسابرس قبل از اخذ پروانه فعالیت نیاز داشته باشد می تواند اعلام نماید و سپس ناظر می بایست تأیید کند تا الزامات مقرر در پاراگراف (۵۷) فوق رعایت شود.

بخش پنجم: روش صدور پروانه فعالیت

تقاضای پروانه

اگر شرکت بیمه قصد فعالیت بیمه ای داشته باشد می بایست یک درخواست را در این ارتباط پیشنهاد نماید. این درخواست می بایست شامل اطلاعات انواع فعالیت های بیمه ای برای صدور بیمه نامه باشد. همچنین درخواست می بایست همه سوابق و اطلاعات مورد نیاز که بوسیله ناظر بیمه ای

تأیید می گردد را شامل شود. بطوری که الزامات ذکر شده در بخش چهارم را دربر داشته باشد.

روش بررسی

ناظران تشویق می شوند تا خط مشی هایی را بصورت کتبی در مورد چگونگی ارائه تقاضا نامه های صدور پروانه، منتشر نمایند. این خط مشی ها می تواند شامل شرایط صدور پروانه فعالیت که توسط قانونگذار تنظیم گردیده است و توصیه هایی در مورد شکل و وضع ظاهری مورد نیاز اسناد و مدارک، پیش فرض ها و حسابرسی های اولیه باشد.

ممکن است ناظر بیمه ای برای اجرای راحت تر روش صدور پروانه فعالیت و عدم تأخیر غیر ضروری در اخذ پروانه، افراد را تشویق نماید که قبل از درخواست دادن برای صدور پروانه فعالیت به صورت غیر رسمی با وی ارتباط برقرار کنند. در مذاکرات اولیه می توان به مؤسسان شرکت توصیه های لازم را نمود که چگونه می توانند مدارک مورد نیاز برای درخواست پیشنهاد شده را ارائه نمایند. در ارزیابی سوابق درخواست، ناظر می تواند بر اساس حسابرسی های اشخاص مستقل خارج از سازمان و گزارشات اکچوئرین یا به اظهار نظر معتبر اشخاص فرعی اتکاء نماید. به هر حال ناظران در استفاده از نظرات حسابرسان و اکچوئرهای می بایست موارد زیر را مد نظر قرار دهند:

- کنترل‌های مؤثر بیشتر در جهت کفایت‌های

موجود و مشاهده عملکرد آنها

- صلاحیت آنها در مقابل شرکت و در نظر

گرفتن این صلاحیت در بدست آوردن حمایت از

منافع بیمه‌گذاران

پروانه فعالیت و ثبت در دفتر بازرگانی

صرفنظر از درخواست پروانه فعالیت نظارتی،

الزامات مربوط به قانون تجارت و بازرگانی باید در

بیشتر موارد مورد توجه قرار گیرد (برای مثال ثبت

در دفتر بازرگانی). انجام ثبت قبل یا بعد از اخذ

پروانه فعالیت به حوزه قضایی بازمی‌گردد. شرکتهای

بیمه نباید قبل از اخذ پروانه فعالیت خود را به عنوان

شرکتهای دارای پروانه معرفی نمایند.

سازمان مسئول اعطای پروانه فعالیت و ناظر

بیمه‌ای

در برخی حوزه‌های فعالیت که ناظر بیمه‌ای

وجود ندارد اما یک شخص متفاوت که برای

اعطای پروانه فعالیت معتبر است (همچون وزارتخانه

یا شورای خاص) اگر ناظر اختیار بررسی سوابق

ارائه شده را داشته باشد باید نظر خود را اعلام

نماید. اگر نظر یا رأی ناظر بیمه‌ای منفی باشد، ناظر

بیمه‌ای و سازمان مسئول اعطای پروانه فعالیت

بایستی قبل از اجرای یک تصمیم با هم به توافق

رسیده باشند.

مدت زمان اعطای پروانه فعالیت

ناظر بیمه‌ای بایستی به تصمیم سریع دست

یابد. به طوری که بی دلیل کار به تعویق نیافتد.

مدت زمان معینی مشخص شود و ناظر بیمه طی این

مدت زمان تصمیم‌گیری نماید. بین این دوره، ناظر

بیمه‌ای بایستی بر اساس درخواست ارائه شده برای

پروانه فعالیت تصمیم‌گیری نماید. بهر حال اگر ناظر

بیمه‌ای در طی این مدت به یک تصمیم دست

نیافت، پروانه فعالیت بطور اتوماتیک اعتبار نمی‌یابد.

باید منابعی در اختیار شرکت متقاضی قرار گیرد تا

یک تصمیم در زمان مسئولیت ناظر بیمه‌ای بدست

آید.

مشارکت و همکاری

ناظر بایستی توانایی ردو بدل کردن اطلاعات

مرتبط برای درخواست را با مقامات ذیصلاح

داخلی و یا خارجی داشته باشد (برای نمونه کنترل

صلاحیت مدیران و صاحبان شرکت)

به هر حال زمانی که اطلاعات محرمانه تلقی

نگردیده ناظران به ارائه این اطلاعات نیازی ندارند.

بخش ششم: لغو پروانه فعالیت

ناظر بایستی اختیار پس گرفتن پروانه فعالیت

را داشته باشد بطوری که پیامد قانونی این پس

گرفتن، شرکت بیمه را در فعالیت‌های اضافی

محدود ساخته و شرکت نتواند قراردادهای جدید

گمراه کننده و غلط ارائه کرده باشد، پروانه فعالیت باطل می شود. از آنجا که لغو پروانه فعالیت پیامدهای شدیدی بر قراردادهای موجود دارد، لذا می توان از آن به عنوان آخرین چاره استفاده نمود. از این شیوه زمانی باید استفاده نمود که سایر شیوه هایی که از شدت کمتری برخوردار هستند همچون تذکرات و دستوراتی که ناظر صادر می کند یا بر اساس رای دادگاه بدست آمده، موثر واقع نشود.

بر اساس موارد تعریف شده در پاراگراف (۶۷-ج تا ه): بازپس گرفتن پروانه فعالیت موجب می شود که موقعیت قانونی و شفافیت بازار بیمه بهبود یابد. باید از درخواست شرکت های بیمه برای اخذ پروانه فعالیت، بدون هدف مشخص و روشن از فعالیت بیمه، جلوگیری شود. اگر یک شرکت بیمه برای یک دوره زمانی طولانی مثلاً بیشتر از یکسال عملیات بیمه ای را انجام نداده و یا عملیات را متوقف کند، این احتمال خطر وجود دارد که مقررات و شرایط بازار تغییر کرده باشند.

ضمیمه برگزیده از "اصول نظارتی بیمه"

صدور پروانه فعالیت

شرکت هایی که مایلند در بازار داخلی بیمه نامه صادر نمایند می بایست پروانه فعالیت بیمه ای داشته باشند. زمانی ناظر بیمه ای اختیار اعطای

منعقد و قراردادهای موجود را تمدید و پوشش آنها را گسترش دهد. باز پس گرفتن پروانه فعالیت می بایست در یکی از وضعیت های زیر صورت پذیرد:

(الف) شرکت مدت زمان زیادی الزامات مجوز فعالیت را ارائه ننماید.

(ب) شرکت بصورت جدی از قانون تخطی کرده باشد.

(ج) شرکت صریحاً پروانه فعالیت را مورد عمل قرار نداده باشد.

(د) شرکت کاربرد پروانه فعالیت را بین یک دوره زمانی قطعی مثلاً ۱۲ ماهه بکار نبرده باشد.

(ه) شرکت از ادامه فعالیت حداقل برای مدت شش ماه خودداری نماید.

بر اساس موارد تعریف شده در پاراگراف (۶۷-الف) و (۶۷-ب): برای نمونه وضعیت شرکت بیمه به گونه ای باشد که در مدت طولانی توانایی ارائه حداقل سرمایه مورد نیاز را نداشته باشد و مدیریت واجد شرایط را نتواند معرفی کند یا از الزامات قانونی سرپیچی نماید یا بطور مکرر قانون قراردادهای و قانون حمایت از مصرف کننده را رعایت ننماید. همچنین در مواردی که شرکت بیمه از دستورات مقام ناظر بیمه ای تخلف کرده است و همچنین زمانی که شرکت اطلاعات را به دروغ

یک پروانه معتبر را دارد که:

اعطای پروانه فعالیت، باید شایستگی و صلاحیت صاحبان شرکت، مدیران، مدیران ارشد و وجود طرح تجاری که بر اساس موازین برنامه ریزی شده شامل پیش بینی های صورت های مالی، برنامه سرمایه و پیش بینی حد توانگری باشد را مورد ارزیابی قرار دهد. ممکن است ناظر برای اجازه دادن به شرکت برای ورود به بازار بیمه داخلی، بر اساس نظارت بعمل آمده توسط ناظر بیمه ای دیگر در سایر حوزه های قضایی که هر دو قوانین حوزه ها در سطح مساوی قرار دارند، عمل نماید.

تغییرات در کنترل

ناظر بیمه ای می بایست تغییرات در کنترل شرکت های بیمه که قبلاً مجوز گرفته اند را مورد بررسی قرار دهند.

زمانی که تغییری در روش کنترل شرکت بوجود می آید، ناظر می بایست الزامات قانونی که لازم است را وضع نماید. ممکن است این الزامات مشابه برخی از الزامات قانونی باشد که در اعطای پروانه فعالیت کاربرد دارد. خصوصاً ناظر بیمه ای می بایست:

مقتضای یا شرکت بیمه که قبلاً مجوز گرفته است را با اختطاریه و آگهی و یا درخواست برای موافقت، ملزم نماید که تغییرات در شرف

انجام را بپذیرد. معیارها و ضوابطی متناسب با تغییرات زمانی وضع نماید که مشتمل بر تغییر ارزیابی صلاحیت و شایستگی صاحبان جدید شرکت یا مدیران یا اعضای هیات مدیره جدید یا طرح تجاری جدید شرکت باشد.

واژگان کلیدی:

اصول نظارتی بیمه، صدور پروانه فعالیت، الزامات صدور پروانه فعالیت

منبع:

Supervisory Standard on Licensing October

1998

International Association of Insurance

supervisors-IAIS